

Vooronderzoek Activiteiten en milieuzonering

Project > Zomerweg 4, Hierden
Projectnummer > 2024-0537
Datum > 6 mei 2024

Adviseur > 5.1.2e
Mail > 5.1.2e@lycens.nl
Mobiel > 5.1.2e

1. Inleiding

Aanleiding

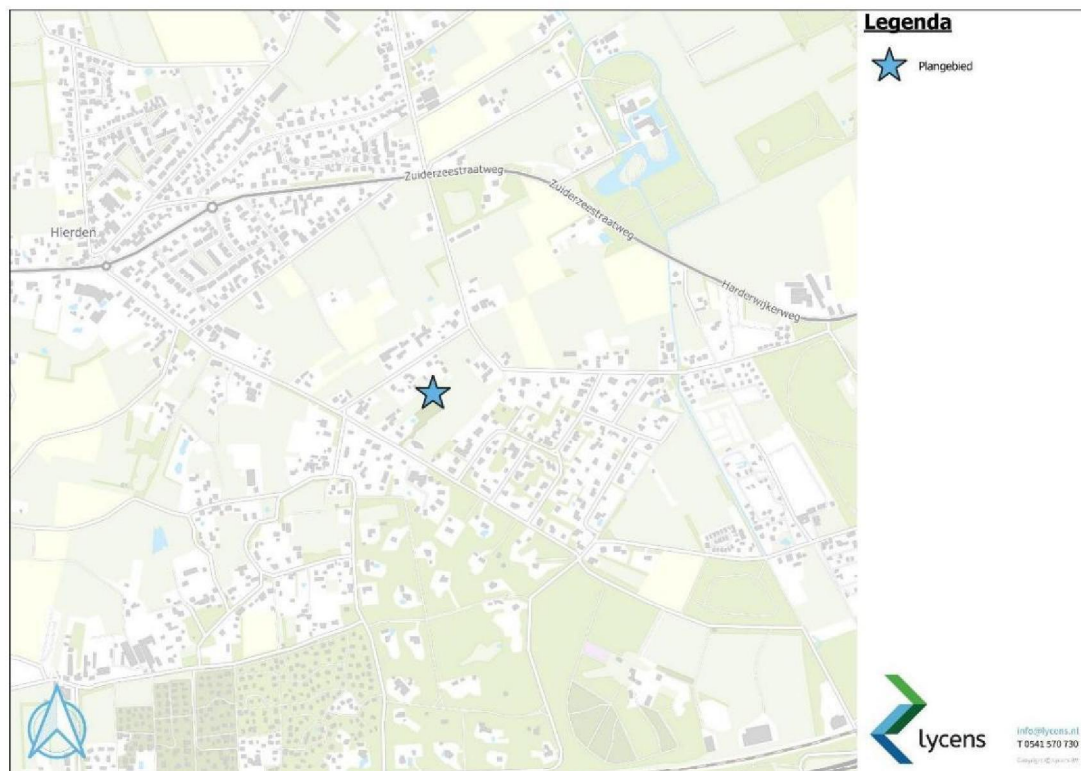
Initiatiefnemer is voornemens middels de gemeentelijke rood-voor-rood regeling een herontwikkeling plaats te laten vinden op het erf aan de Zomerweg 4 te Hierden. Het erf is in de bestaande, vergunde situatie ingericht en in gebruik als paardenhouderij en -fokkerij. In de noordzijde van het erf is een vrijstaande woning gelegen. De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de sloop van een deel van de bijgebouwen en realisatie van twee extra vrijstaande woningen. Het totaal aantal woningen op het erf komt hiermee op drie. De geldende milieuvergunningen/-meldingen worden conform de rood-voor-rood regeling ingetrokken. Een bestaande stal en enkele overkappingen blijven intact voor hobbymatig gebruik.

De gemeente Harderwijk heeft op 24 januari 2024 een positief principebesluit genomen over het voornemen om gebruik te maken van de rood-voor-rood regeling. Om de voorgenomen ontwikkeling (planologisch) mogelijk te maken, moeten diverse onderzoeken worden uitgevoerd, waaronder een onderzoek naar bestaande milieuzoneringen in en rondom het plangebied en eventuele belemmeringen als gevolg hiervan. Beoordeeld dient te worden in hoeverre het planvoornemen mogelijk milieuhinder ondervindt van omliggende milieubelastende activiteiten en in hoeverre het plan de bedrijfsvoering dan wel uitbreidingsmogelijkheden van omliggende milieubelastende activiteiten mogelijk hindert.

Voorliggend 'Vooronderzoek Activiteiten en milieuzonering' betreft een nadere beoordeling van het aspect activiteiten en milieuzonering, waarbij wordt gemotiveerd of al dan niet sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (hierna: ETFAL). Dit betreft een beoordeling op hoofdlijnen middels handreikingen vanuit De Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) om, op basis van richtafstanden, dure en tijdrovende milieuonderzoeken (bijv. geur en geluid) uit te sluiten.

Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied staat kadastraal bekend als (kadastrale) gemeente Harderwijk, sectie B, nummer 3529. De oppervlakte van het plangebied is 9.270 m². Binnen het plangebied is Stal de Zomerstee gelegen, dit bedrijf is sinds 1993 in gebruik geweest als paardenhouderij en -fokkerij. De ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving is weergegeven in figuur 1, de begrenzing van het plangebied wordt getoond in figuur 2, en in figuur 3 wordt de beoogde situatie in het plangebied weergegeven, waarbij de bestaande woning is aangegeven met de letter 'A' en de nieuwe woningen met de letter 'B'.

Figuur 1: Ligging plangebied

Figuur 2: Begrenzing plangebied

Figuur 3: Beoogde situatie

2. Activiteiten en milieuzonering

Milieuzonering

Het vigerende omgevingsplan dient erin te voorzien dat de geur door een activiteit op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. De term 'aanvaardbaar' is een codificatie van de in de jurisprudentie ontwikkelde norm dat sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, teneinde te komen tot ETFAL. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (bijv. bedrijven) en milieugevoelige functies (bijv. wonen), worden hinder en gevaar voorkomen en wordt het anderszijds bedrijven mogelijk gemaakt zich binnen aanvaardbare voorwaarden te vestigen dan wel uit te breiden. Dit wordt milieuzonering genoemd.

Toetsingskader

De Omgevingswet zorgt voor een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Ruimte en milieu worden verder geïntegreerd. Het gemeentelijke omgevingsplan is hét instrument waarin deze integratie op lokaal niveau plaatsvindt. Om gemeenten hierbij te helpen werkt de VNG aan de handreiking 'Activiteiten en milieuzonering'. Dit is de opvolger van de uitgaven 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009 en 'Milieuzonering nieuwe stijl' 2019.

In de handreiking 'Milieuzonering nieuwe stijl' wordt de relatie van die handreiking tot de inwerkingtreding tot de Omgevingswet geduïd. Al in 2017 heeft het bestuur van de VNG aangegeven dat de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' niet meer wordt onderhouden en geactualiseerd. De systematiek uit deze publicatie is wel opgenomen in bestemmingsplannen. Deze bestemmingsplannen maken nog steeds onderdeel uit van het vigerend planologisch regime, aangezien deze zijn opgenomen in het omgevingsplan van rechtswege. Zo ook in voorliggend geval. Ter plaatse van het plangebied vigeert het omgevingsplan van rechtswege "Omgevingsplan gemeente Harderwijk". Onderdeel van het tijdelijk deel van dit omgevingsplan is het bestemmingsplan "Buitengebied 2014", welke is vastgesteld op 30 april 2015. Daarom wordt - zolang dit bestemmingsplan nog onderdeel uitmaakt van het omgevingsplan - de systematiek uit de uitgaven 'Bedrijven en milieuzonering' en 'Milieuzonering nieuwe stijl' toegepast. Gedurende die tijd houden deze publicaties dus hun waarde, als achtergronddocumenten bij de in de bestemmingsplannen opgenomen systematiek.

Onder de Omgevingswet is de term 'Bedrijven en milieuzonering' dus gewijzigd naar 'Activiteiten en milieuzonering' en dient te worden getoetst aan de nieuwe VNG-handreiking 'Activiteiten en milieuzonering'. Echter, deze is nog niet gepubliceerd. Zolang de VNG-handreiking 'Activiteiten en milieuzonering' nog niet is gepubliceerd, wordt derhalve nog steeds getoetst aan eerdergenoemde uitgaven van de VNG.

Onderzoeksvragen

Bij het beoordelen van een ruimtelijk plan spelen, met betrekking tot milieuzonering, standaard de volgende vragen:

- Is ter plaatse van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling een aanvaardbaar geurhinderniveau gegarandeerd?
- Worden omliggende milieubelastende bedrijven dan wel activiteiten (onevenredig) in hun belangen geschaad?

In voorliggend geval is sprake van de toevoeging van milieugevoelige functies. Daarom moet worden getoetst aan de richtafstanden van omliggende milieubelastende activiteiten.

Omgevingstypen

Conform de VNG-handreikingen is de eerste vraag die beantwoord moet worden of er ter plekke van het plangebied functiemenging of functiescheiding wordt nagestreefd.

De VNG-publicatie hanteert twee omgevingstypen; een rustige woonwijk en een gemengd gebied. In een rustige woonwijk wordt functiescheiding nagestreefd. Tussen milieuhindergevoelige functies en bedrijven dient de minimaal aan te houden 'richtafstand' in acht te worden genomen. In geval van een gemengd gebied, waarin woningen en bedrijven reeds door elkaar aanwezig zijn, kunnen verkleinde richtafstanden worden gehanteerd. In tegenstelling tot rustige woongebieden wordt in 'gemengd gebied' enige hinder acceptabel geacht. De richtafstand mag in deze gebieden met één afstandsstep worden verkleind (10 meter wordt 0 meter, 30 meter wordt 10 meter (zie tabel 1).

Een gebied kan aangemerkt worden als een gemengd gebied als "direct naast woningen andere functies voorkomen zoals kleine bedrijven en sportvelden" (ABRvS 1 december 2010, 201008212/1/R1 en 201008213/2/R1, LJN BO6591), als de woning(en) gelegen zijn aan de rand van een woonwijk, omgeven door (spoor)wegen en nabij een instelling voor voortgezet onderwijs (ABRvS 4 augustus 2010, 200908729/1/R2, LJN BN3151), of als ter plaatse naast woningen ook kleine bedrijven voorkomen (ABRvS 21 juni 2010, 201003018/1/R1 en 201003018/2/R1, LJN BM9627). Ook de menging van woningen, een bedrijfsverzamelgebouw, een belastingkantoor, een vestiging van het CWI en een bedrijf leidt tot een gemengd gebied (ABRvS 24 november 2004, 200404442/1, LJN AR6301). Onderstaande figuur 4 toont de in en rondom het plangebied aanwezige bestemmingen in de bestaande, vergunde situatie.

Richtafstanden

Voor alle typen bedrijven zijn in bijlage 1 van de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' richtafstanden opgenomen. Het betreft de richtafstanden voor de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

De richtafstanden gelden ten opzichte van een rustige woonwijk en buitengebied. Ten opzichte van een rustige woonwijk kunnen in een gemengd gebied de richtafstanden met één afstandsstep worden verkleind (behalve voor het aspect gevaar).

Tabel 1: Relatie tussen milieucategorie, richtafstanden en omgevingstype

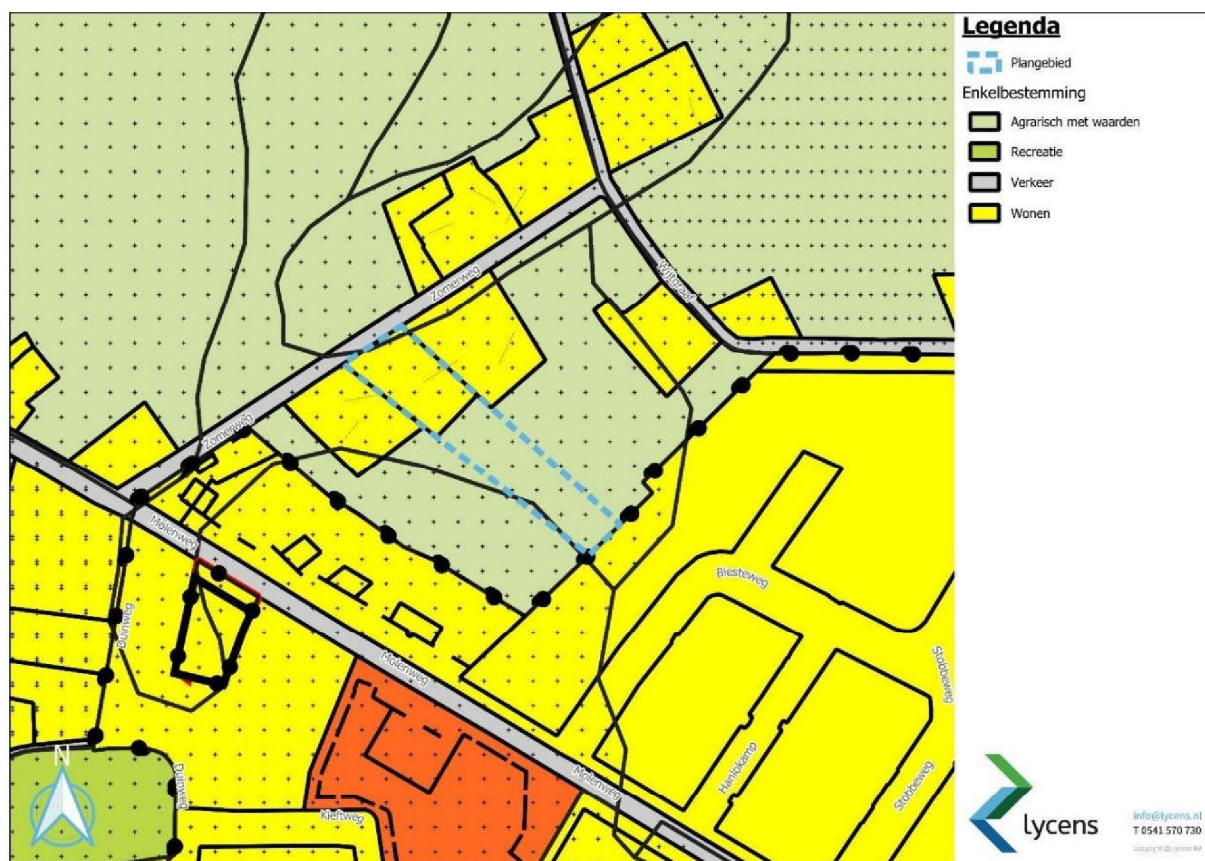
Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk en buitengebied	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie, en daarmee maatwerk, mogelijk zijn.

3. Beoordeling

Omgevingstype

Onderstaand is een kaartuitsnede opgenomen van het vigerend planologisch regime, in de omgeving van het plangebied. In de (directe) omgeving van het plangebied is met name sprake van woonfuncties. Omdat er enkel woonfuncties in de directe omgeving zijn gelegen wordt uitgegaan van het omgevingstype 'buitengebied', de richtafstanden worden niet met één stap verkleind.

Figuur 4: planologisch regime

Milieubelastende activiteit of milieuhindergevoelige functie

De te realiseren woningen betreffen geen milieubelastende activiteit¹. Er hoeft derhalve niet te worden getoetst of omliggende milieugevoelige functies milieuhinder ondervinden van het onderhavige plan. Het planvoornemen betreft een milieuhindergevoelige functie. Er moet daarom worden beoordeeld of ter plaatse van het plangebied sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Ook moet beoordeeld worden of deze milieubelastende bedrijven dan wel activiteiten in hun bedrijfsvoering dan wel uitbreidingsmogelijkheden worden beperkt. Dit om te beoordelen of al dan niet sprake is van ETFAL.

¹ Het beoordelen van geluid afkomstig van warmtepompen maakt geen onderdeel uit van voorliggende beoordeling, derhalve betreffen de woningen geen milieubelastende activiteit

Nabijgelegen milieubelastende activiteiten

Om te beoordelen of er sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau en of omliggende milieubelastende activiteiten in de bedrijfsvoering dan wel -uitbreiding worden belemmerd, zijn in onderstaande tabel alle nabijgelegen milieubelastende activiteiten weergegeven. Deze functies zijn in beeld gebracht op basis van het vigerende omgevingsplan. Per bedrijfsfunctie zijn de conform de VNG-publicaties te hanteren richtafstand en werkelijke afstand weergegeven. De richtafstanden zijn ook als contouren weergegeven in de navolgende beoordeling.

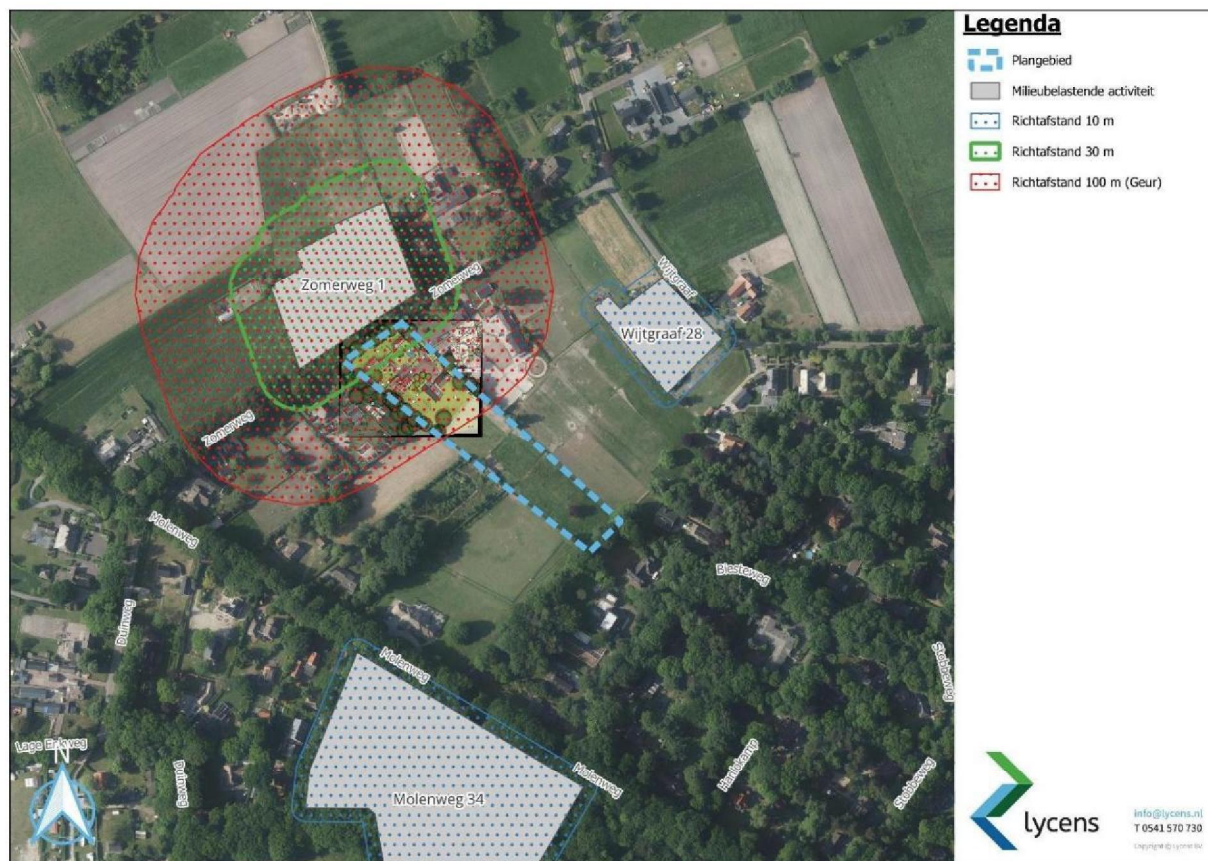
Tabel 2: Richtafstanden milieubelastende functies

	Adres	Feitelijk	SBI-2008	Omschrijving	Milieucategorie	Gehanteerde richtafstand o.b.v. aanwezige functie (m)	Werkelijke afstand (m)*	Milieu bepalend aspect
1	Zomerweg 1	Kleinschalige kalverhouderij	0141, 0142	Fokken en houden van rundvee	3.2	100	12	Geur
2	Wijtgraaf 28	Teuni's Thee Tuin Bed en Breakfast	5510	Hotels en pensions met keuken, conferentieoorden en congrescentra	1	10	100	Geur, geluid
3	Molenweg 34	Bosrestaurant Het Draakje	561	Restaurants, cafetaria's, snackbars, ijssalons met eigen ijsbereiding, viskramen e.d.	1	10	163	Geur, geluid, gevaar

* van (grens) milieubelastende activiteit tot grens van het plangebied

Beoordeling nabijgelegen milieubelastende activiteiten

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de richtafstanden van de veehouderij aan de Zomerweg 1, Hierden (zie afbeelding 4). Voor deze activiteit geldt voor geur een richtafstand van 100 m, voor stof 30 m en voor geluid 30 m. De overige richtafstanden van de milieubelastende activiteiten in de (directe) omgeving van het plangebied liggen ruimschoots buiten het plangebied.

Figuur 5: Richtafstanden milieubelastende functies

In de bestaande, vergunde situatie is aan de noordzijde van het plangebied reeds een milieuhindergevoelige functie toegestaan. Dit in de vorm van de bestaande woning op het erf aan de Zomerweg 4, Hierden. Deze woning ligt binnen bovengenoemde richtafstanden met betrekking tot geur, stof en geluid behorende bij de milieubelastende activiteit aan de Zomerweg 1. Echter, aangezien deze woning in de bestaande (lees: vergunde) situatie reeds is toegestaan, dienen enkel de toe te voegen vrijstaande woningen te worden beschouwd.

Zoals weergegeven op onderstaande afbeelding liggen de beoogde extra vrijstaande woningen binnen de 100 m richtafstand vanaf de Zomerweg 1, voor het aspect geur. Het aspect geur behoeft nadere beschouwing. De woningen liggen buiten de 30 m richtafstand. De aspecten stof, geluid en gevaar vormen dus geen belemmering voor het planvoornemen.

Figuur 6: Richtafstanden milieubelastende functies (ingezoomd)

Nadere beoordeling - Geur

Aan de Zomerweg 1 ligt een agrarisch bedrijf. Er is een overlap ter plaatse van de beoogde ontwikkeling (bestemmingsgrens agrarisch bedrijf t.o.v. beoogde woningen) voor de richtafstand van 'Geur'. De gemeente Harderwijk beschikt niet over een geurverordening waarin afstandseisen zijn opgenomen. Ook zijn er geen afstandseisen opgenomen in het "Omgevingsplan gemeente Harderwijk". Er is hier sprake van een jongveehouderij met 15 stuks vrouwelijk jongvee. Volgens de Kernregistratie dierverblijven (KRD) is er sprake van een geurbelasting van 0 oue/s (Odour units) (zie tabel 3 & 4), op basis hiervan wordt geen belemmering verwacht. Op basis van de VNG-handreikingen is de richtafstand voor rundveehouderijen 100 meter voor geur in een rustig gebied. Echter, in dit geval kan door de geurbelasting van 0 oue/s de specifieke afstand worden aangehouden voor dieren zonder geuremissiefactor. Hiervoor gelden afstandseisen van 50 meter tot een geurgevoelig object in het buitengebied. De richtafstand van 100 meter wordt dan ook verworpen en in voorliggend geval wordt aansluiting gezocht bij een richtafstand van 50 meter.

Tabel 3: KRD – Stallen (<https://veehouderijen.igoview.nl>)

StalID	Omschrijving	Lengte	Breedte	Gem. geb. hoogte	Oriëntatie	Emissiepunt hoogte	Emissiepunt diameter	Geur emissie (oue/s)	Zaak	Besluitdatum	Zaaktype	Opmerking	BAG pand ID
ODNV02562	Stal	17	6	2	50	3	0	0	ODNV 15/115	27-mei-2015	2 Melding Behandelen	R. den Besten, Zomerweg 1, Hierden(Harderwijk) AM nummer: Apv 521 Ompr. verandering bedrijf aantal vee	

Tabel 4: KRD – Diergroepen behorende bij stal (<https://veehouderijen.igoview.nl>)

Aantal dieren	RAV-code vergund	RAV-code actueel	Diercategorie omschrijving	Omschrijving RAV	RAV-versie vergund	RAV-versie actueel	Geur emissie (ouE/s)
15	A3	HA2.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	2004-1	2024-1	0

Daarnaast vinden de milieubelastende activiteiten plaats aan de achterzijde (noordzijde) van de bestemming aan de Zomerweg 1, aan de voorzijde is de bijbehorende woning gelegen. De beoogde woningen liggen ruimschoots buiten de 50 m ten opzichte van de milieubelastende activiteit (zie Figuur 7). In de bestaande situatie zijn aan de Zomerweg 2, 4 en 6 woningen gelegen. Er staan dus al woningen binnen de richtafstand. Ongeacht de voorgenomen ontwikkeling, is het daarom onwaarschijnlijk dat de het agrarisch bedrijf aan de Zomerweg 1 ten opzichte van de bestaande situatie kan verplaatsen dan wel uitbreiden richting het zuiden. De voorgenomen ontwikkeling ten zuiden van de bestaande bebouwing aan de Zomerweg schaadt hiermee de belangen van het agrarisch bedrijf niet onevenredig.

Figuur 7: Nadere beoordeling - Geur

Op basis van bovenstaande is ter plaatse van het plangebied derhalve sprake van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Daarnaast worden omliggende milieubelastende activiteiten niet verder in hun bedrijfsvoering dan wel uitbreidingsmogelijkheden beperkt. Immers liggen in de bestaande, vergunde situatie reeds woningen dicht bij de Zomerweg 1 dan de beoogde extra woningen.

4. Conclusie

In voorliggend 'Vooronderzoek Activiteiten en milieuzonering' is onderzocht in hoeverre omliggende milieubelastende activiteiten al dan niet leiden tot een aanvaardbaar geurhinderniveau ter plaatse van de voorgenomen ontwikkeling. Aangetoond is dat ter plaatse van de voorgenomen ontwikkeling sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Tevens zorgt de voorgenomen ontwikkeling niet voor een beperking van de bedrijfsvoering dan wel uitbreidingsmogelijkheden van de omliggende milieubelastende activiteiten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden. Gesteld wordt dat in voorliggend geval sprake is van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Het aspect activiteiten en milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor het planvoornemen.